

विक्रीकर अधिकारी विभागीय परीक्षा
नियमातील नियम क्र. १२ मधील
अभ्यासक्रमात बदल करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
वित्त विभाग

शासन निर्णय क्र.विकअ-१५१०/प्र.क्र.२१/विक्रीकर(प्र.२)

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२

दिनांक :- ११ फेब्रुवारी, २०१०

- वाचा :- १) शासन अधिसूचना क्र. एसटीओ-१०६२/०७६४/६५/ए-५ दि. १.८.१९७३
२) शासन अधिसूचना क्र. एसडीई-१०७६/१६८/७६/एडीएम ६ दि. १८.६.१९७९
३) शासन अधिसूचना क्र. व्हॅट-११०५/सीआर-७२/कराधान १ दि. १.४.२००५
४) वि.आ. कार्यालयाचे पत्र क्र. विउआ(प्रशिक्षण)/प्रशा-२३/२००९/विभागीय परीक्षा/
नियम/ब-३९ दि. २९.१.२०१०

प्रस्तावना :-

महाराष्ट्र विक्रीकर अधिकारी गट-अ संवर्गात सरळसेवेने व गट-ब संवर्गात पदोन्नत होणाऱ्या विक्रीकर अधिका-यांसाठी 'महाराष्ट्र विक्रीकर अधिकारी विभागीय परीक्षा नियम १९७३' अस्तित्वात आहेत. सदर विभागीय परीक्षा नियमातील नियम क्र.१२ मध्ये नमूद केलेल्या अभ्यासक्रमानुसार सदर परीक्षा घेण्यात येते. संदर्भ क्र. २ येथील अधिसूचनेनुसार विभागीय परीक्षा नियमातील नियम क्र. १२ मध्ये सुधारणा करण्यात आलेली आहे.

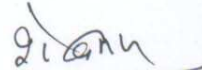
महाराष्ट्र राज्यात दि. १/४/२००५ पासून पूर्वीच्या 'मुंबई विक्रीकर कायदा १९५९' ऐवजी 'महाराष्ट्र मूल्यवर्धित कर कायदा २००५' लागू झाला आहे. संदर्भाधीन क्र. २ येथील अधिसूचनेस अनुसरून शासनाने खालीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय :-

महाराष्ट्र राज्यात दि.१/४/२००५ पासून पूर्वीच्या 'मुंबई विक्रीकर कायदा १९५९' ऐवजी 'महाराष्ट्र मूल्यवर्धित करकायदा २००५' लागू झाला आहे. त्यामुळे जुन्या विक्रीकर कायद्याप्रमाणे घेतल्या जाणाऱ्या विभागीय परीक्षा नियमात बदल करणे क्रमप्राप्त आहे. त्यामुळे शासनकडून आता सदर विभागीय परीक्षा ही या निर्णयासोबत जोडलेल्या परिशिष्ट 'अ' मध्ये नमूद केलेल्या अभ्यासक्रमावर घेण्यात येईल.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

सहपत्र :- परिशिष्ट "अ"

(नसीमा शेख)

उप सचिव, वित्त विभाग.

प्रति,

विक्रीकर आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

अपर विक्रीकर आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

परिशिष्ट - अ

- पेपर क्रमांक १: कर कायदे न्यायालयीन निवाड्यांसहित (पुस्तकाशिवाय) (१०० गुण)
- अ) विक्रीकर विभागामार्फत राबविण्यात येणारे कर कायदे आणि त्या अनुषंगाने बनविलेले नियम व पारीत केलेल्या अधिसूचना [६० गुण]
- ब) केंद्रीय विक्रीकर कायदा व त्या अनुषंगाने बनविलेले नियम व पारीत केलेल्या अधिसूचना [२० गुण]
- क) न्यायालयीन निवाडे- प्रश्न आधारित,
१. विक्रीकर कायद्या संबंधित खाली निर्देशित केलेले न्यायालयीन निवाडे
 २. उच्च न्यायालय, सर्वोच्च न्यायालय यांचे परीक्षेच्या तारखेपूर्वीच्या दोन वर्षातील करा संबंधीत निवाडे [२० गुण]

न्यायालयीन निवाडे

Sr.No.	Name of Case	Citation
१	कमिशनर ऑफ सेल्स टॅक्स, मध्य प्रदेश विरुद्ध एस. एम. युसुफअली, एच. एम. अब्दुलअली	(१९७३) ३२ एसटीसी ७७ (एससी)
२	कमिशनर ऑफ सेल्स टॅक्स, जम्मू आणि काश्मिर आणि इतर विरुद्ध पाइन केमिकल लि. आणि इतर	(१९९५) ९६ एसटीसी ३५५ (एससी)
३	केलव्हिनेटर ऑफ इंडिया लि. विरुद्ध हरियाना स्टेट	(१९७३) ३२ एसटीसी ६२९ (एससी)
४	युनियन ऑफ इंडिया आणि इतर विरुद्ध के. जी. खोसला अॅन्ड कं. लि. आणि इतर	(१९७९) ४३ एसटीसी ४५७ (एससी)
५	वरुण पॉलीमोल ऑरगॅनिक्स विरुद्ध स्टेट ऑफ महाराष्ट्र आणि इतर	(१९९५) ९७ एसटीसी ५५ (बॉम्बे)
६	प्रिमिअर ब्रेचरीज विरुद्ध स्टेट ऑफ केरळ	(१९९८) १०८ एसटीसी ५९८ (एससी)
७	मलिक ट्रेडर्स विरुद्ध स्टेट ऑफ महाराष्ट्र	(१९९०) ७७ एसटीसी ४११ (बॉम्बे)
८	डेप्युटी कमिश्नर ऑफिसर आणि इतर विरुद्ध कोरोमंडल फार्मास्युटिकल्स	(१९९७) १०५ एसटीसी ३२७ (एससी)
९	एम. जयहिंद विरुद्ध स्टेट ऑफ केरळ	(१९९८) १११ एसटीसी ३७४ (केडुआर)
१०	स्टेट ऑफ महाराष्ट्र विरुद्ध ब्रिटानिया बिस्किट्स कं. लि.	(१९९५) ९६ एसटीसी ६४२ (एससी)
११	डेप्युटी कमिशनर ऑफ सेल्स टॅक्स विरुद्ध अडवाणी ऑरलीकॉन्स	(१९७९) ४५ एसटीसी ३२ (एससी)
१२	मिनरल्स एन्ड मेटल्स ट्रेडिंग कॉर्पो. ऑफ इंडिया लि. विरुद्ध सेल्स टॅक्स ऑफिसर्स आणि इतर	(१९९८) १११ एसटीसी ४३४ (एससी)
१३	मे. एव्हरेस्ट कॉपीअर्स विरुद्ध स्टेट ऑफ तामिळनाडू	(१९९६) १०३ एसटीसी ३६० (एससी)
१४	स्टेट ऑफ आंध्रप्रदेश विरुद्ध एम. रामकृष्णाई अॅन्ड कं. आणि स्टेट ऑफ आंध्रप्रदेश विरुद्ध खेतमल पारेख	(१९९४) ९३ एसटीसी ४०६ (एससी)
१५	के.ए.के. अन्वर अॅन्ड कं. विरुद्ध स्टेट ऑफ तामिळनाडू	(१९९८) १०८ एसटीसी २५८
१६	निरंजन मिल्स विरुद्ध स्टेट ऑफ महाराष्ट्र	(१९९६) ९९ एसटीसी २८७ (बॉम्बे)
१७	चुगले अॅन्ड कं. प्रा. लि. विरुद्ध युनियन ऑफ इंडिया	(१९८१) ४७ एसटीसी १२४
१८	कमिशनर ऑफ सेल्स टॅक्स विरुद्ध डंकन कॉफी मॅन्युफॅक्चरिंग कं.	(१९७५) ३५ एसटीसी ४९३ (बॉम्बे)
१९	राजशिल विरुद्ध स्टेट ऑफ आंध्रप्रदेश	(१९८९) ७४ एसटीसी ३७९
२०	हिंदुस्थान स्टील लि. विरुद्ध स्टेट ऑफ ओरिसा	(१९७०) २५ एसटीसी २११
२१	के. गोपीनाथन नायर विरुद्ध स्टेट ऑफ केरळ	(१९७७) १०५ एसटीसी ५८०
२२	कन्सोलिडेटेड कॉफी लि. विरुद्ध कॉफी बोर्ड	(१९८०) ४६ एसटीसी १६४

२३	एन. एम. गोयल अॅन्ड कं. विरुद्ध सेल्स टॅक्स ऑफिसर	(१९८९) ७२ एसटीसी ३६८
२४	गॅनॉन डंकरली अॅन्ड कं लि. विरुद्ध स्टेट ऑफ राजस्थान	(१९९३) ८८ एसटीसी २०४
२५	बिल्डर्स असोसिएशन ऑफ इंडिया विरुद्ध स्टेट ऑफ कर्नाटक	(१९९३) ८८ एसटीसी २४८

पेपर क्रमांक २: वाणिज्य कायदे (पुस्तकाशिवाय)

(१०० गुण)

अ. भारतीय करार कायदा:

[३० गुण]

प्रकरण- १

प्रकरण- २ कलम १० ते १८, २१ ते २५ आणि २७

प्रकरण-४ कलम ३७ रे ४२, ४६ आणि ४७

प्रकरण- ९ कलम १४८ ते १५२

प्रकरण- १० कलम १८२ ते १९१, १९३, १९४, २११, २१३, २१४ ते २१८, २२२ ते २२५

ब. मालविक्रय अधिनियम १९३०

[४० गुण]

क. भारतीय पुरावा कायदा-

[३० गुण]

कलम- ३, ४, ६, ८, ११, १७ ते २४, ३४, ३५, ३७, ३८, ४०, ४२, ४५, ४६, ४७, ५६, ५७, ५८, ६१ ते ६४, ७४ ते ८१, ८४, १०१ ते १०३, ११४, ११५, १२३, १२४.

पेपर क्रमांक ३: विक्रीकर विभागामार्फत राबविण्यात येणाऱ्या कर कायद्याबाबतची कार्यपद्धती

(१०० गुण)

व इतर कायदे (पुस्तकाशिवाय)

[८५ गुण]

भाग- अ: कार्यपद्धती

१. नोंदणी

२. विवरण

३. परतावा

४. वसुली

५. निर्धारण प्रश्नांची उकल

६. धंद्याचे लेखापरीक्षण

७. समुपदेशन भेट

८. मध्यवर्ती भंडारगृह

९. अपिले

१०. अन्वेषण

११. अंतर्गत लेखा परिक्षण

भाग- ब: इतर कायदे

[१५ गुण]

अ) महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय, व्यापार, अजिविका व नोकऱ्या

या वरील कर कायदा व नियम, १९७५

(१० गुण)

ब) महाराष्ट्र ऐषआराम सेवावरील कर कायदा व नियम, १९८७

(५ गुण)

पेपर क्रमांक ४: न्यायालयीन बाबी (पुस्तकांसह)

(१०० गुण)

अ. भारतीय दंड संहिता:

[३० गुण]

प्रकरण- २, ४, ५-अ, ९, १०, १९ आणि २३

ब. गुन्हेगारी दंड संहिता-

[३० गुण]

प्रकरण- १ (केवळ कलम २), ६, ७, १४ (कलम १९५ फक्त) आणि १५

क. नागरी दंड संहिता-

[४० गुण]

कलम- २, ११, १४, २७, २८, २९, ५५, ६० ते ६५, ७५ ते ७८

आदेश ५, १२ १६ १८ (कलम ३, ३अ, ४), १४, २७, ३९ (नियम ६ ते १०)

- पेपर क्रमांक ५: भारतीय लेखा आणि लेखा परीक्षण (पुस्तकांसह) (५० गुण)
- अ. भारताचे नियंत्रक आणि महानिर्देशक लेखा परीक्षण यांनी यांचे [१५ गुण]
अधिकारात काढलेले भारत सरकार लेखा आणि लेखा परीक्षण परिचय पुस्तक (पाचवी आवृत्ती)
प्रकरण- १, २, ३, ५, ६, ७, ९, ११, १२, १३, १४(ब)(क), १५, १९ ते २१, २५, ३२, ३३, ३४
- ब. महाराष्ट्र अंदाजपत्रकीय पुस्तिका भाग- १ [१५ गुण]
(महाराष्ट्र शासनाचे वित्तीय प्रकाशन क्र. ६)
प्रकरण- १, २, ३, ८, ९, १०, ११, १२, १३, १४, १५
- क. मुंबई वित्तीय नियम, १९५९ प्रथम आवृत्ती [२० गुण]
(महाराष्ट्र शासनाचे वित्तीय प्रकाशन क्र. १)
प्रकरण १ ते ६ (नियम ६२ ते ६४, ७५, ८२ ते ८६ आणि नियम ९० व ९२ खालील मुद्दा ३)
प्रकरण १० (नियम १२१, १२७, १३०, १३१ वगळून)
प्रकरण ११ ते १३ (नियम १५८, १७१, १८३ ते १९५ वगळून)

- पेपर क्रमांक ६: महाराष्ट्र नागरी सेवा नियम (पुस्तकांसह) (१०० गुण)
१. महाराष्ट्र नागरी सेवा (सर्वसाधारण सेवा शर्ती) नियम, १९८१
 २. महाराष्ट्र नागरी सेवा (वेतन) नियम, १९८१
 ३. महाराष्ट्र नागरी सेवा (पदग्रहण अवधी, परदेश सेवा आणि निलंबन काळातील वेतन, बडतर्फी आणि सेवा समाप्ती) नियम, १९८१
 ४. महाराष्ट्र नागरी सेवा (रजा) नियम, १९८१
 ५. महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्ती वेतन) नियम, १९८२
 ६. महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्ती वेतनाचे अंशराशिकरण) नियम, १९८४
 ७. महाराष्ट्र नागरी सेवा (मानधन, शुल्क, स्थानिक पुरक भत्ता आणि घरभाडे भत्ता) नियम, १९८१
 ८. महाराष्ट्र नागरी सेवा (शासकीय निवासस्थान) नियम, १९८१
 ९. महाराष्ट्र नागरी सेवा (प्रवासभत्ता) नियम, १९८१
 १०. महाराष्ट्र नागरी सेवा (वर्तणूक) नियम, १९७९
 ११. महाराष्ट्र नागरी सेवा (शिस्त व अपिल) नियम, १९७९
 १२. महाराष्ट्र आकस्मिक खर्च नियम, १९६५
 १३. महाराष्ट्र सर्वसाधारण भविष्य निर्वाह निधी नियम, १९९८

- पेपर क्रमांक ७: लेखा (पुस्तकाशिवाय) (१०० गुण)
- भाग- अ
वाणिज्य लेखा [६० गुण]
१. पुस्तपालनाचा अर्थ, उद्देश व उपयुक्तता
 २. लेखाकर्माची तत्त्वे
 ३. पुस्तपालनाच्या द्विर्नोद पद्धतीची तत्त्वे
 ४. लेखांचे वर्गीकरण
 ५. पंजी (रोजकिर्द)
 ६. प्रपंजी (खतावणी)
 ७. सहाय्यक लेखापुस्ते
 ८. रोख पुस्तक
 ९. अधिकोष समाधान विवरण किंवा अधिकोष मेळपत्रक

१०. तेरीज
११. लेख्यातील चुकांची दुरुस्ती
१२. अंतिम लेखे

भाग- ब (पुस्तकांशिवाय)
वाणिज्य संघटन

[२० गुण]

१. एकल व्यापारी
२. हिंदु अविभक्त कुटुंब
३. भागीदारी संस्था
४. खाजगी व सार्वजनिक कंपनी व त्यांचे व्यवस्थापन
५. सहकारी संस्था

(उपरोक्त भाग- अ करीता इयत्ता अकरावी वाणिज्य व भाग- ब करीता इयत्ता बारावी वाणिज्य करीता महाराष्ट्र माध्यमिक व उच्च माध्यमिक परीक्षा मंडळाने विहित केलेल्या पुस्तकातील अभ्याक्रमावर आधारीत प्रश्न विचारण्यात येतील)

भाग- क (पुस्तकांशिवाय)
सनदी लेखापालांचे लेखे

(२० गुण)

प्रत्यक्ष उदाहरणे, कायद्याला अपेक्षित भाष्य/ स्पष्टिकरण ”

-X-X-X-